دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر استان خراسان رضوی از نبود قانون و ساختار در این نهاد می‌گوید

واجب بلاتکلیف

گفت‌وگو

زهرا شریعتی
روزنامه‌نگار

یکی از رسالت‌های مهم و فلسفه تشکیل حکومت اسلامی، امر به معروف و نهی از منکر است، چنان که ابا عبدا... الحسین(ع) نیز مهم‌ترین هدفشان را احیای امر به معروف و نهی از منکر معرفی کردند و اصولا سایر واجبات در سایه آن قابل انجام است. در زیارت‌نامه سایر ائمه اطهار(ع) نیز به آمر معروف و ناهی منکر بودن ایشان شهادت می‌دهیم. از این فریضه الهی زیاد صحبت می‌کنیم و حتی اولین هفته ماه محرم را نیز به این عنوان نام‌گذاری کردیم، اما کمتر به آن عمل می‌کنیم یا با مفهوم، روش‌ها و مصادیق آن آشنایی داریم. این اهمال حتی در اسناد بالادستی نیز دیده می‌شود تا جایی که این واجب الهی قانون ندارد و با مشکلات ساختاری روبه‌روست و شاید به همین دلیل هم سی سال پس از شروع به کار ستاد امر به معروف و نهی از منکر در کشور، هنوز تکلیف برخی منکرات یا معروف‌ها در جامعه روشن نیست. مهدی رضایی، دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر خراسان رضوی، در این گفت‌وگو از نقاط ضعف و قوت و ابعاد مختلف این مهم می‌گوید.

ستاد امر به معروف و نهی از منکر چه زمانی و به چه منظور تشکیل شد؟

ستاد امر به معروف و نهی از منکر در ابتدا، ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر نام داشت که پس از تصویب قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر و ابلاغ دستورالعمل اجرایی آن در سال ۱۳۹۴، با تغییر نام، در سه سطح مرکز، استان‌ها و شهرستان‌ها ادامه فعالیت داد. این ستاد که در مشهد بیش از بیست سال سابقه فعالیت دارد، چنان که از نامش پیداست، عهده‌دار نظارت و مطالبه‌گری در زمینه معروف‌ها و منکرهاست و اختیارات اجرایی ندارد.

مهم‌ترین منکرات جامعه امروز که آسیب زایی بیشتری دارند و لازم است در اولویت ستاد قرار گیرند، چه مواردی هستند؟

مطابق آیات متعدد قرآن کریم و سیره ائمه اطهار(ع)، معرفی و ترویج معروف بر نهی از منکر اولویت دارد؛ براین اساس، سیاست ما در ستاد نیز معروف محور است، چرا که معتقدیم تبیین و ترویج معروف‌ها تأثیری بسزا در کاهش منکرات دارد. در این راستا، از میان صدها مصداق معروف (موضوعاتی است که همچنان در جامعه مورد اقبال عمومی است و اهمیت دارد)، پنج محور اصلی برای معروف‌ها در ستاد امر به معروف و نهی از منکر شناسایی شده است:

امام رضا(ع) به عنوان نماد رأفت، مهربانی و کرامت، وطن‌دوستی که حس تعلق و هویت را تقویت می‌کند، خانواده‌گرایی به عنوان رکن اصلی جامعه و تجلیگاه معروف‌هایی همچون ایثار، عشق، تعهد و مسئولیت، ورزش قهرمانی با ارزش‌هایی مثل رقابت، نشاط، احساسات پهلوانی و افتخار، ازدواج به عنوان کانون ارزش‌های آرامش، اعتماد، بقای نسل، تعهد، برکت و نقش‌پذیری. منکرات نیز به صورت کلی در شش محور تبعیض، اختلاف و تفرقه (قطبی‌سازی جامعه، نفرت‌پرکنی، عدم پاسخگویی)، فقدان شایسته‌سالاری (عدم تخصص‌گرایی، رابطه‌بازی، جهل مدیریتی و...)، خشونت اجتماعی (که عمدتا ناشی از بیکاری و اختلاف طبقاتی است)، ناامیدی و یأس‌پراکنی (ناکارآمدی، بی‌برنامگی، نبود رؤیای ایرانی و روایت از آینده)، فساد (نبود شفافیت، اختلاس، رانت و رشوه).

برای تبیین و اشاعه معروف‌ها چه برنامه‌هایی دارید؟

ما برای هر یک از دستگاه‌های اداری برنامه‌هایی به منظور ترویج ارزش‌ها تعریف کرده‌ایم که ذکر آن‌ها از حوصله این گفت‌وگو خارج است. علاوه بر آن، خود ستاد نیز در این زمینه برنامه‌هایی دارد مانند دومین نمایشگاه تخصصی خانواده با عنوان «مهرانه» که ذیل ارزش خانواده‌گرایی برگزار شد و مردم متعجب بودند و باورشان نمی‌شد که متولی آن ستاد امر به معروف و نهی از منکر باشد. البته دلیل آن ضعف ستاد در اطلاع‌رسانی است که نتوانسته است وظایفش را به شکل شایسته تبیین کند. همچنین، برای تولید محتوا درباره معروف‌ها، استودیو مجهزی در ستاد داریم که در اختیار متقاضیان به‌ویژه نهادهای فرهنگی قرار می‌گیرد. طرح مفلحون نیز برای تجلیل از آمران و ناهیان برتر برنامه‌ریزی شده است. میان کارمندان ادارات هم، ناظرانی با عنوان یاوران معروف داریم که برای ترویج ارزش‌ها آموزش دیده‌اند و به عنوان نماینده ما بر وضعیت معروف‌ها و منکرات در ادارات نظارت دارند. در زمینه منکرات نیز وقتی اداره گزارش اصلاح می‌دهد، به آن اکتفا نمی‌کنیم و خودمان مستقیم، صحت گزارش را از مراجعه‌کنندگان آن دستگاه جویا می‌شویم. تخلفات خاص و غیرآشکار دستگاه نیز به‌صورت کاملا محرمانه و بدون ایجاد مشکل برای کارمند گزارش‌دهنده رسیدگی می‌شود. در موضوع عفاف و حجاب هم مسئولیت مستقیم برعهده وزارت کشور و در مراتب بعد، به‌عهده استانداران و فرمانداران است و ستاد، عضو ناظر است که در معابر، ادارات و مجتمع‌ها ناظران عفاف و حجاب دارد.

در امر به معروف و نهی از منکر مردم بیشتر نقش دارند یا دستگاه‌های اجرایی و حکومتی؟ مردم تا کجا می‌توانند نقش‌آفرینی کنند؟

مطابق اصل ۸ قانون اساسی، امر به معروف و نهی از منکر وظیفه عمومی برای همه افراد جامعه است که در سطح قلبی و تذکر زبانی، برعهده همه مردم و مسئولان و در سطح رویارویی عملی، صرفا برعهده حکومت و دستگاه قضاست، اما جامعه ما در همان سطح اولیه تذکر زبانی ضعف دارد و یکی از دلایل افزایش آسیب‌ها، همین بی‌تفاوتی‌هاست که عرصه را برای متخلفان باز و امن می‌کند. این در حالی است که قانون کاملا پشتیبان آمران معروف و ناهیان منکر است و مشکلی در این زمینه وجود ندارد. طبق قانون اگر آمر به معروف و ناهی از منکر باید با رعایت اصول و چارچوب‌های لازم تذکر زبانی بدهد، اما اگر توسط مخاطبش آسیب ببیند، ما تا مرحله قضایی پیگیر حقوق او هستیم و برایش وکیل مشخص می‌کنیم. طبق قانون قوه قضائیه، به‌ازای هر شهرستان موظف به ایجاد یک شعبه ویژه امر به معروف و نهی از منکر در دادگاه‌هاست که در مشهد دادسرای ثامن این امر را برعهده دارد. اما در مواردی که اصول امر به معروف رعایت نشده یا آمر به معروف و ناهی از منکر، خودش آغازگر برخورد فیزیکی باشد، امکان حمایت نداریم. بنابراین، متولی امر به معروف و نهی از منکر خود مردم هستند و ستاد در این زمینه صرفا تسهیلگر، مشوق و بسترساز است.

مسئله ما، مشکل ساختاری است که چون سازمان و اداره نیستیم، ردیف بودجه نداریم و جذب نیرویمان نیز تابع قوانین استخدامی کشور نیست. به همین دلیل، معمولا ارکان ستاد مانند معاونت‌های مختلف محقق نمی‌شود

باتوجه به اینکه مطابق فرمایش رهبر معظم انقلاب، امر به معروف و نهی از منکر یک مهارت و نیازمند آموزش قواعد لازم است، در این زمینه چه اقدامی داشته‌اید؟

به دلیل اهمیت آموزش در این زمینه، معاونت آموزش را که قبلا ذیل معاونت فرهنگی و رسانه ستاد بود، تفکیک کردیم و از سال گذشته آموزش در دو محور کلی جذب و تربیت استادان علاقه‌مند (با عنوان سفیران معروف) و گسترش فعالیت‌های آموزشی در موضوعات امر به معروف (شناختی و مهارتی) برنامه‌ریزی شد که در فضای مجازی، ادارات، مساجد، مدارس و... به طور متوسط هر هفته هزار نفر آموزش می‌بینند و تاپایان سال این تعداد به هفته‌ای ۲ هزار نفر افزایش می‌یابد، اما باز هم پاسخگوی جمعیت حدود ۷ میلیونی استان نیست.

مردم چگونه می‌توانند با ستاد ارتباط داشته باشند و گزارش‌ها و مطالبات خود را مطرح کنند؟

از آنجا که ستاد امر به معروف و نهی از منکر در واقع زبان مردم و حلقه واسط میان مردم و مسئولان است، به تازگی برای تسهیل ارتباط میان این سه بخش، از طریق اپلیکیشن «سو» (به معنای جهت و روشنایی) یک شبکه نظارت گسترده مردمی و خط ارتباطی بین مردم، ستاد و دستگاه‌ها ایجاد کرده‌ایم که نخستین بار در کشور توسط ستاد استان طراحی و پس از تست‌های لازم به ستاد کشور پیشنهاد شده است و با تکمیل زیرساخت‌های کشوری، در پایان تابستان به‌صورت عمومی بهره‌برداری می‌شود.

این نرم‌افزار که اکنون بیش از ۲ هزار عضو دارد و ۳ هزار مطالبه در آن ثبت شده است، بروکراسی اداری مرسوم را حذف کرده است و پس از دریافت گزارش‌ها و مطالبات مردمی، بلافاصله آن‌ها را در صفحه کاربری دستگاه اجرایی مربوط قرار می‌دهند و مطالبه‌گر می‌تواند همه مراحل پیگیری تا نتیجه‌نهایی را به‌صورت برخط ملاحظه کند. درصورتی که دستگاه مربوط در مهلت مقرر در این نرم‌افزار و با وجود تکرار درخواست، پاسخی ارائه ندهد، مطالبه به صورت مکتوب برای مدیر دستگاه که دبیر شورای امر به معروف و نهی از منکر آن دستگاه است، ارسال می‌شود و اگر باز هم پس از سه بار مکاتبه پاسخی دریافت نشود، ضمن اعلام گزارش در جلسه عالی ستاد امر به معروف و نهی از منکر استان (در حضور استاندار و نماینده ولی‌فقیه)، دستگاه متخلف برای برخوردهای قانونی به سازمان بازرسی که طبق قانون حمایت از آمران و ناهیان، ملزم به پیگیری عملکرد دستگاه‌هاست، معرفی خواهد شد.

ازویژگی‌های نرم‌افزار «سو»، امکان GIS است که پراکندگی مسائل ثبت شده در یک بازه زمانی یا مکانی را ارائه می‌دهد که می‌تواند برای پیگیری ریشه‌ای در اختیار نهادهای فرهنگی قرار بگیرد. این نرم‌افزار همچنین فعالان حوزه امر به معروف و نهی از منکر را مشخص می‌کند. علاوه بر «سو»، آیدی‌هایی به‌صورت مجزا برای هر صنف در نظر گرفته شده است (مانند adminbehdasht) تا کسانی که امکان استفاده از اپلیکیشن را ندارند، گزارششان را به این آیدی‌ها در ایتا بفرستند.

برای ستاد امر به معروف و نهی از منکر در نظارت و پیگیری منکرات، خط قرمزی وجود دارد؟

هیچ خط قرمزی برای ما وجود ندارد و اگر احیانا جایی وارد عمل نشده‌ایم، به دلیل کمبود ظرفیت لازم بوده است، چرا که حوزه کاری ستاد بسیار گسترده است و باعث می‌شود در برخی موارد ناگزیر صرفا در صورت دریافت گزارش اقدام کنیم. طی دو ماه گذشته، دو مدیر متخلف در دستگاه‌های حاکمیتی با پیگیری ستاد، عزل شدند.

نظارت‌ها و پیگیری‌های ستاد تا چه حد اثرگذار بوده و چشم‌انداز ستاد در این زمینه چگونه است؟

معمولا هرجا نظارت و پیگیری کرده‌ایم، با رفع یا کاهش آسیب‌ها همراه بوده است (در ادارات بیش از ۹۰ درصد کاهش). از نیمه دوم سال گذشته، همه دستگاه‌های اداری استان را به هشت کمیته از جمله آموزشی، اقتصادی و... تقسیم کردیم و هر ماه برای ارزیابی برنامه‌ها، ارائه تذکرات و دریافت خواسته‌ها با مسئولان کمیته‌ها جلسه داریم که ۸۳/۵ درصد مطالبات انجام می‌شود، اما به این میزان قانع نیستیم و مصممیم تا نهادینه شدن معروف‌ها و پرهیز از منکرات که در سند امر به معروف و نهی از منکر، زمان آن سال ۱۴۰۴ تعیین شده است، پیش برویم، هرچند با وجود عقب‌ماندگی‌ها. این مهم در تاریخ تعیین شده محقق نخواهد شد.

چه عوامل و موانعی باعث این عقب‌ماندگی شده است؟

یکی از این موانع، نبود قانون امر به معروف و نهی از منکر است، یعنی تاکنون مبنای عملکرد ستاد امر به معروف و نهی از منکر، قانون حمایت از آمران معروف و ناهیان منکر بوده است و در پیگیری‌های قضایی نیز با عنوان آمر و ناهی عمل می‌کنیم و مشکلی هم نداشته‌ایم؛ اما با وجود قانون امر به معروف و نهی از منکر قطعا جایگاه ستاد در قوه قضائیه نیز تقویت می‌شود.

مسئله دیگر ما، مشکل ساختاری است که چون سازمان و اداره نیستیم، ردیف بودجه نداریم و جذب نیرویمان نیز تابع قوانین استخدامی کشور نیست. به همین دلیل، معمولا ارکان ستاد مانند معاونت‌های مختلف محقق نمی‌شود. در واقع رئیس ستاد کشوری پس از انتصاب توسط شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه، دبیر ستاد و پرسنل استان‌ها را به‌صورت قراردادی جذب می‌کند که در صورت نیاز، سالانه تمدید می‌شود. به این ترتیب، امنیت شغلی لازم برای پرسنل وجود ندارد. این مسئله نهایتا باعث دغدغه‌مندی نیروها و کاهش کیفیت کار می‌شود. این در حالی است که اقتضای موضوع مهمی مانند امر به معروف و نهی از منکر، برخورداری از یک سازمان فرادولتی است.

به نظر می‌رسد در یک سال گذشته همه توجهات ستاد به موضوع عفاف و حجاب جلب شده و از سایر منکرها غفلت شده است. نظر شما چیست؟

اینکه بخشی از ظرفیت ادارات در این مدت درگیر موضوع عفاف و حجاب بوده، درست است، اما این به معنای غفلت نیست و هر گزارشی از سایر موضوعات، دریافت شده، رسیدگی شده است.

ستاد نسبت به مشکلات و مطالبات روز اقشار مختلف شهر مشهد چه اقداماتی داشته است و در صورت پیگیری، چرا نتایج آن برای مردم محسوس نیست؟

تعداد گزارش‌ها یا مطالبات ستاد بسیار زیاد است، اما همان‌طور که در ابتدا اشاره شد، مصادیق معروف و منکر برای مردم و حتی برخی مسئولان شناخته‌شده نیست؛ به عنوان مثال در جلسه کمیته بانک‌ها، از یکی از حاضران که از ارائه برنامه به ستاد ورد آن گله داشت، پرسیدم برنامه‌های شما چه بوده که رد شده است. پاسخ داد برگزاری نماز جماعت، زیارت عاشورا و... . گفتم این‌ها فعالیت‌های فرهنگی لازم و پیش‌فرض هر نهاد در جامعه اسلامی است و منظور ما از منکر مثلا این است که چرا در شعبه سجاد بانک شما در هر ۱۰ باجه موجود، فعال و پاسخگوی مشتریان است، اما در شعبه ساختمان، فقط دو باجه پاسخگوست. در زمینه گران‌فروشی نیز با تعزیرات جلساتی داشته‌ایم، اما چون کنترل قیمت‌ها کشوری است، اثر چندانی نداشته است و صرفا در حوزه نظارت جدی‌تر شده‌اند. معوقات پرستاران راهم اواخر سال گذشته پیگیری کردیم که پرداخت شد.

البته یادآوری این نکته لازم است که ستاد علاوه بر اینکه به صورت مستمر دستگاه‌ها را رصد و بر آن‌ها نظارت می‌کند، از دستگاه‌ها می‌خواهد در قالب خوداظهاری، منکرات و معروف‌های خود و برنامه‌های لازم برای اصلاح یا ترویج را به ستاد اعلام کنند. به‌عنوان مثال، راهداری یکی از مشکلاتش را فروشگاه‌های حاشیه جاده‌ها از جمله رستوران‌ها و... معرفی کرده بود که به‌دلیل نداشتن مجوزهای لازم برای سلامت مسافران خطرآفرین هستند. طبق برنامه پیشنهادی، خودشان این مشکل را حل کردند و ۵۰ درصد از آسیب‌های این حوزه کاسته شد.

مخابرات نیز برای رفع مشکل سرقت کابل و تجهیزات مخابراتی، کمیته‌ای متشکل از سپاه، نیروی انتظامی و نماینده فرمانداری تشکیل داد و در حال اقدام است. بانک‌ها هم برای دو منکر تکریم نشدن ارباب رجوع و اعطای تسهیلات بدون توجه به توان بازپرداخت مشتریان در حال اصلاح هستند و موضوع در کمیته اندیشه‌ورز بانک‌ها که توسط ستاد تشکیل شده است، پیگیری می‌شود. همچنین، برای نظارت بر بیمه‌ها، کمیته بیمه‌ها به تازگی شروع به کار کرده است. پرداخت نشدن یارانه به فرزندخوانده‌ها نیز از منکرات اداره کل بهزیستی بود که با پیگیری انجام شده، اکنون مراحل پایانی را می‌گذراند و منتظر دستور وزارت کشور برای پرداخت است. به این ترتیب، خراسان رضوی نخستین استانی خواهد بود که فرزندخوانده‌هایش یارانه دریافت می‌کنند. در زمینه کمبود آرد و تعطیلی چند نانوایی در حاشیه شهر نیز با همکاری اداره صمت و فرمانداری مشکل حل شد. در زمینه گزارش دریافت دستمزد زیاد توسط باربران راه‌آهن نیز با اقدام خود این مجموعه، اکنون بار مسافران وزن و نرخ حمل و نقل، مطابق آن تعیین می‌شود. رفع یا کاهش منکرات حوزه بنگاه‌های مشاوره املاک و مشکلات مستأجران هم در دستور کار ستاد قرار دارد. همچنین در زمینه معروف‌ها، اداره کل بیمه تأمین اجتماعی استان چتر بیمه‌ای‌اش را گسترش داده و در فرودگاه از سال گذشته، دستورالعمل تداخل نداشتن پروازهای صبحگاهی با اذان صبح اجرا می‌شود.

در مجموع با وجود همه برنامه‌ها و اقدامات اثربخش ستاد، به‌دلیل ضعف در حوزه رسانه و اطلاع‌رسانی، بیشتر جامعه از این موارد بی‌خبرند.

چشمتان روشن

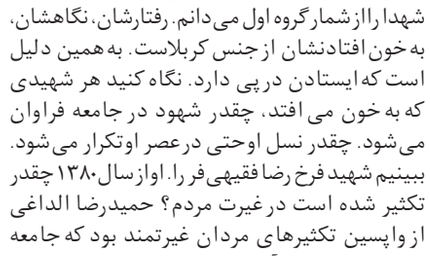
چشمتان روشن

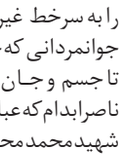
خبرهایی که حال دلمان را خوب می‌کند
برای ما ارسال کنید

به‌قول قدیمی‌ها، آدمیزاد به‌امید زنده است. برای امیدواری بهانه که هیچ، دلیل‌ها هم فراوان‌اند. می‌گویید نه؟ کافی است هر روز به «چشمتان روشن» سری بزنید و به‌خبر خوشی که از میان انبوه خبرهای خوب هر روز انتخاب کرده‌ایم، نگاهی بیندازید. کوچک یا بزرگ، فرقی نمی‌کند؛ اگر شما هم خبر خوشی دارید، باما درمیان بگذارید تا با کمک همدیگر، حس خوب زندگی را با همشهریانمان به‌اشتراک بگذاریم. راه ارتباطی‌مان، مستقیم و نزدیک است. کافی است به‌شماره ۰۹۱۵۸۲۳۴۹۶۴ پیامک بدهید تا در کوتاه‌ترین زمان با شما تماس بگیریم و چشم مردم را به خبر خوشتان روشن کنیم.

یادداشت

فال فرخنده فرخ رضا فقیهی‌فر

غلامرضا نبی اسدی
روزنامه‌نگار

هرکس حسین(ع) را باور داشته باشد، سکون را، بی‌تفاوتی را، بی‌عملی را تاب نخواهد آورد. آنان که خودشان را با سیدالشهدا(ع) تعریف می‌کنند، هر روزشان می‌تواند و حتی باید عاشورا باشد. به هر زمین هم که پا می‌گذارند، قطعه‌ای از کربلا را تجربه خواهند کرد. نه عاشورا در یک قطعه از زمان محدود می‌ماند و نه کربلا را می‌توان به حصر در گوشه‌ای از جغرافیا محکوم کرد. در منطق حسینی باوران، زمین از کربلا آغاز می‌شود و همه کره زمین را فرامی‌گیرد. عاشورا هم چنان فراگیر است که هیچ زمانی را نمی‌توان دور از آن دید. این ما هستیم که باید با درک روزآمد از حقیقت نسبت خودمان را با امام حسین(ع) درست تعریف کنیم. درست به این معنا که ببینیم اگر امام امروز بود، چه می‌کرد. یارانش چه رفتاری در پیش می‌گرفتند نسبت به حوادث. اینکه می‌گویم «اگر بود» را نباید چنین خواند که نیست، بلکه به این معناست که چقدر ما اهالی امروز در رفتار خویش از او سراغ داریم. به راستی ما در برابر حوادث چه می‌کنیم؟ آیا حسینی هستیم تا رفتارمان به حدیثی نو در راستای نهضت حسینی تعریف شود یا کهنه رفتارمان بیشتر رنگ و بوی کنش بدرفتارانی را دارد که در برابر حق می‌ایستند؟ من شهدا را از شمار گروه اول می‌دانم. رفتارشان، نگاهشان، به خون افتادنشان از جنس کربلاست. به همین دلیل است که ایستادن در پی دارد. نگاه کنید هر شهیدی که به خون می‌افتد، چقدر شهود در جامعه فراوان می‌شود. چقدر نسل او حتی در عصر او تکرار می‌شود. ببینیم شهید فرخ رضا فقیهی‌فر را. او از سال ۱۳۸۰ چقدر تکثیر شده است در غیرت مردم؟ حمیدرضا الداغی از واپسین تکثیرهای مردان غیرتمند بود که جامعه را به سرخط غیرت آورد. در این میانه هم کم نبودند جوانمردانی که جان در برابر تیغ متجاسران سپر کردند تا جسم و جان ناموس مردم در امان بماند. شهید ناصر ابدام که عباس می‌خواندندش، شهید علی خلیلی، شهید محمد محمدی، شهید کمال ولی‌زاده، شهید تیمور حسن‌زاده، شهید ناصر احدی، شهید هادی محبی، شهید رشید آقایی دوست، شهید قدرت ا... محمدی، شهید محمدعلی قاسم‌زاده و شهید سیدحسین اسلام‌فر از جمله نام‌های روشن هستند در فهرست یاوران آخرالزمانی سیدالشهدا(ع) که با نام‌های فراوان دیگر، ردیف هفتادوسومین شهید کربلا را کامل می‌کنند. مثل جوانی که هم فرخ بود و فرخندگی را برای جامعه می‌خواست، هم رضا بود و رضایت خدا را بر پسند دیگران ترجیح می‌داد، هم فقیهی بود و به حکم فقهی امر به معروف و نهی از منکر، وارد معرکه‌ای شد که مرد میدان می‌خواست. در همین آوردگاه هم به «فر» و شکوه و «فره» شهادت متمایز و ممتاز شد. او مرد میدان بود. اگر دیروز نمی‌توانست در جبهه تفنگ به دست بگیرد، در عرصه امر به معروف و نهی از منکر که در کنار جهاد، «فروع دین» را کامل می‌کند، میدان‌داری کرد. او چراغ راه غیرت شد تا کسی نتواند در تاریکی راه، به ناموس مردم شبیخون بزند. او ونسل در تکرار او ثابت کردند که از هر کوچه ایران مردانی قد می‌کشند که نامردی را در هر شکلی که باشد، کمر می‌شکنند. باری، فرخ رضا فقیهی‌فر، ورق اول دفتر را به سان فالی فرخنده، با خون نوشت تا سرخی آن، سرسبزی امنیت و آرامش و صلح و صلاح و بهروزی را به سوغات بیاورد. آنچه از این دسته در جامعه می‌بینیم، رهین همت شهیدان است. تا ابد جاودانه و پررهرو باد صراط مستقیمشان.

